

WHY IS ENVIRONMENTALISM RELATED TO CONSERVATIVE THINKING? AND AN EXAMPLE OF COGNITIVE AFFECTIVE MAPPING (CAM) RELATED TO GREEN CONSERVATISM

Orhan ALBAYRAK*

*Dr. Öğretim Üyesi, Haliç Üniversitesi, Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümü, orhanalbayrak@halic.edu.tr, ORCID:0000-0002-1937-6011

Received Date: 10.04.2023 Revised Date: 12.06.2023 Accepted Date:05.07.2023

Copyright © 2023 Orhan ALBAYRAK. This is an open access article distributed under the Eurasian Academy of Sciences License, which permits unrestricted use, distribution, and reproduction in any medium, provided the original work is properly cited.

ABSTRACT

Green conservatism is an important ideological movement that combines conservative philosophy and environmental concerns in environmental issues. While traditional conservatism focuses on preserving social order, cultural heritage, and economic stability, green conservatism also emphasizes the importance of protecting environmental values. It highlights the need to preserve nature and leave a healthy world for future generations. It adopts an evolutionary perspective for the sustainability of natural and social heritage and argues that environmental protection is vital for a society's future. Green conservatism emphasizes the harmonious coexistence of humans and nature. Respect for social values, traditions, and local identity is at the core of environmental protection. It believes that the natural world plays a vital role in human well-being and encourages living in harmony with nature. It underscores that environmental protection is a way to safeguard human health and well-being. Green conservatism aims to strike a balance between the economy and environmental policies. Unlike traditional economic approaches, green conservatives believe that unlimited economic growth has negative impacts on the environment. They highlight the role of the government in guiding environmental policies. They argue that government intervention is necessary for environmental protection. Green conservatism is a significant ideology that combines conservative philosophy and environmental concerns in environmental protection. As environmental issues become more pressing in the future, the role of green conservatism will become increasingly important. This ideology will contribute significantly by promoting sustainable use of natural resources and balancing economic development with environmental protection. In this article, the connection between green conservatism and environmental policies is examined, illustrating how environmentalism is closer to conservative understanding. At the end of the article, a cognitive affective map of green conservatism is provided to facilitate a better understanding of green conservatism.

Keywords: Green Conservatism, Green Politics, Oikophilia

ÇEVRECİLİK NEDEN MUHAFAZAKAR DÜŞÜNCELERLE İLİŞKİLİDİR? VE YEŞİL MUHAFAZAKARLIKLA İLİŞKİLİ BİR BİLİŞSEL DUYGUSAL (CAM) HARİTALAMA ÖRNEĞİ

ÖZET

Yeşil muhafazakarlık çevre meselelerinde muhafazakâr felsefeyi ve çevre endişesini birleştiren önemli bir düşünce akımıdır. Geleneksel muhafazakârlık toplumsal düzeni, kültürel mirası ve ekonomik istikrarı korumaya odaklanırken, yeşil muhafazakarlık çevresel değerleri de korumanın önemli olduğunu vurgulamaktadır. Yeşil muhafazakarlık doğanın korunması ve gelecek nesillere sağlıklı bir dünya bırakılması gerektiğini vurgular. Doğal ve sosyal mirasın sürdürülebilirliği için evrimsel bir bakış açısını benimser ve çevre korumasının bir toplumun geleceği için hayati öneme sahip olduğunu savunur. Yeşil muhafazakarlık, insan ve toplumun doğa ile uyum içinde yaşamasını vurgular. Toplumsal değerlere, geleneklere ve yerel kimliğe duyulan saygı, çevreyi korumanın merkezinde yer alır. Doğal dünyanın insanların refahı için hayati

bir rol oynadığına inanır ve insanların doğayla uyum içinde yaşamasını teşvik eder. Çevrenin korunmasının, insan sağlığını ve refahını korumanın bir yolu olduğuna da vurgular. Yeşil muhafazakârlık, ekonomi ve çevre politikalarının dengeli bir şekilde bir araya getirilmesini hedefler. Geleneksel ekonomik yaklaşımlardan farklı olarak, yeşil muhafazakârlar sınırsız ekonomik büyümenin çevre üzerindeki olumsuz etkisi olduğunu düşünmektedirler. Yeşil muhafazakârlar, hükümetin çevre politikalarını yönlendirmedeki rolünü vurgular. Yeşil muhafazakârlar, çevresel koruma için hükümet müdahalesine ihtiyaç olduğunu ifade ederler. Yeşil muhafazakarlık, çevre korumasında muhafazakâr felsefeyi ve çevre endişesini birleştiren önemli bir ideolojidir. Gelecekte, çevre sorunlarının artmasıyla birlikte, yeşil muhafazakarlığın rolü daha da önem kazanacaktır. Bu ideoloji, doğal kaynakların sürdürülebilir şekilde kullanımını teşvik ederek, ekonomik kalkınma ile çevre korumasını dengelemeye yönelik önemli bir katkı sunacaktır. Bu makalede, yeşil muhafazakarlık ve çevre politikaları arasındaki bağlantı incelenerek, çevreciliğin muhafazakâr anlayışa nasıl daha yakın olduğu anlatılmaktadır. Makalenin sonunda yeşil muhafazakarlığı daha kolay kavramak için bilişsel duygusal bir yeşil muhafazakarlık haritası verilmiştir.

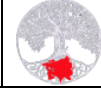
Anahtar Kelimeler: Yeşil Muhafazakarlık, Yeşil Siyaset, Ev Sevgisi

1.GİRİŞ

Dünya olağanüstü bir hızla değişmekte, iklim değişikliği, genetiği değiştirilmiş gıdalar, ormanların yok olması, türlerin azalışı ve ozon tabakasının delinmesi siyasi hayatın gündemine girmektedir (Dobson, 2007). Bunların geçmişte siyasetin gündeminde yoktu. Dobson (2007) şimdi ise “gelişmiş” dünyada bu çevre sorunlarını duymamış birini bulmanın zor olduğunu ifade ederek, “gelişmekte olan” dünyada çevresel bozulmanın sosyal, siyasi ve ekonomik zorluklarının bir sebebi olmadığını kabul etmeyen birini bulmanın imkânsız olduğunu söylemektedir. Bunlara ilaveten bu farkındalığın canlı bir çevre hareketi oluşturduğunu, artık hem sivil toplumda hem de parlamenter siyasette etkili bir varlığa sahip bir hareket meydana geldiğini vurgulamaktadır. Dobson (2007) çalışmalarında çevrenin hem bir ideoloji (ekolojizm) olarak hem de çevrecilik hareketi olarak düşünülmesi gerektiğini söylemektedir. Çevreciliği ideoloji olarak görmemektedir.

Çevre konusunda değişik yaklaşımlar vardır. Bunlar arasında reformcu, radikal, sol ve sağ, liberal çevrecilik sayılabilir. Yakın zamana kadar çevre çoğu siyasi teorisyen için önemsizdi. Siyaset ve siyaset teorilerinin gündeminde çevre yoktu. Ancak iklim değişikliğinin önem kazanması ile birlikte insanların çevreyle ve diğer türlerle nasıl ilişki kurması gerektiği soruları göz ardı edilemez hale geldi. Liberalizm, sosyalizm ve muhafazakârlık gibi eski siyasi düşünce akımları bu duruma uyum sağlamak zorunda kaldılar. Bir zamanlar marjinal bir konu olarak görülen çevre şimdi siyaset teorilerinin ön saflarında yer almaktadır.

Çevre bugün her zaman olduğundan daha fazla gündemimizi meşgul etmektedir. Çünkü artık insan yaşamını doğrudan tehdit eder bir noktaya gelmiştir. İnsan faaliyetlerinin gezegenin iklimini ve ekosistem fonksiyonlarını büyük ölçüde şekillendirdiği Antroposen dönemine girildiği ifade edilmektedir (Moore, 2016). Antroposen, bilim insanları tarafından antropojenik (insan kaynaklı) gezegen değişikliğinin yaşandığı güncel döneme verilen bilimsel bir terimdir. Antroposen dönemi, sanayi devrimi, nüfus artışı, tarım ve endüstriyel faaliyetler, enerji kullanımı ve fosil yakıtların yaygın kullanımı gibi insan faaliyetlerinin gezegenin iklimi, ekosistemleri, toprakları ve su kaynakları üzerindeki etkilerinin büyük ölçüde arttığı bir dönemi temsil eder. Bu dönemde insan etkinlikleri, yeryüzündeki doğal süreçlerden daha belirgin bir

şekilde gezegenin jeolojik ve ekolojik özelliklerini değiştirmeye başlamıştır. Antroposen aynı zamanda, çağdaş hayatta değişen eylem ve sorumluluk kavramlarına dikkat çekmek için tasarlanmış siyasi bir terimdir (Moore, 2016; Waters et al., 2016). Ayrıca insan faaliyetleri ekolojik sistemleri Holosen'in desenlerinden uzaklaştırmaktadır (Waters et al. 2016). Holosen, buzul çağının sona erdiği ve günümüzden yaklaşık 11,700 yıl önce başladığı kabul edilen bir zaman dilimidir. Bu dönemde iklim daha ılıman hale gelmiş, buzullar geri çekilmiş ve günümüzdeki modern insan ve diğer pek çok canlı türü ortaya çıkmıştır. Holosen dönemi gezegenin jeolojik tarihindeki diğer dönemlerden farklı olarak, insan faaliyetlerinin gezegenin iklimi ve ekosistemleri üzerinde önemli bir etkisinin olduğu Antroposen dönemine kadar devam etmiştir. Holosen dönemi insanlık tarihinin ve gezegenin çevresel değişimlerinin anlaşılması için önemli bir referans noktası olarak kabul edilmektedir.

Günümüzde araştırmacılar, Amerika Birleşik Devletleri, Çin ve Almanya'da, çevresel bir dünya görüşünün veya değer setinin, iklim değişikliği konusundaki inançlar alınacak politikalara etkisinin, sağ veya sol siyasi kimlikten daha önemli olduğunu ileri sürmektedirler (Ziegler, 2017). Ayrıca (Palm ve ark.) 2017 Amerika Birleşik Devletleri'nde, parti üyeliği ve siyasi ideolojinin iklim değişikliği konusundaki inançlar üzerinde, iklim değişikliğinin olumsuz etkileriyle deneyimlere kıyasla daha büyük bir rol oynadığını belirtmektedirler. Geçmişte Roosevelt, çevresel konularla ilgilenen ilk Amerikan başkanlarından biriydi ve doğanın harikalarını "görkemli miras" olarak tanımladı.

Yeşil muhafazakarlık çevresel sürdürülebilirlikle muhafazakâr değerler arasında bir bağlantı kurmayı amaçlayan bir harekettir (Dobson, 2007). Bu yaklaşım çevre sorunlarıyla ilgilenen ve bu konuları muhafazakâr bir perspektiften ele alan bir yaklaşımdır. Çevrenin korunması, doğal kaynakların sürdürülebilir kullanımı ve çevresel sorumluluk gibi temel unsurları içermektedir (A.g.e., 2007). Geleneksel muhafazakâr değerler çerçevesinde çevrenin korunması ve sürdürülebilirlikle uyumlu politikalar geliştirme amacını taşır (Forrest & Wiek, 2014). Bu yaklaşımın temel prensipleri, insanların doğal çevreyi koruma sorumluluğunu kabul etmeyi ve bu sorumluluğu, özgürlük, ahlaki sorumluluk ve toplumun refahını teşvik etme gibi klasik muhafazakâr değerlerle entegre etmeyi içermektedir (Nash, 2014). Bu anlayış çevrenin korunmasının, toplumun genel istikrarı ve refahı için önemli olduğunu kabul eder (Dryzek et al., 2013). Modern muhafazakârlık tarihinde, çevresel endişeler, muhafazakâr siyasetçiler ve filozoflar tarafından ifade edilmiştir. Modern muhafazakârlığın felsefi kurucusu Edmund Burke, 1790 tarihli "Fransa Devrimi Üzerine Düşünceler" adlı eserinde şunları söylemiştir (Burke, 2019):

"Yeşil muhafazakârlığın ayırt edici bir özelliği, çevresel sorunları ele almak için merkezi planlamaya değil, piyasa temelli politikalara bağlılığıdır. Yeşil muhafazakârlar, iklim değişimi gibi bir sorunun çözümü küresel olduğunda, hükümetin rolünün 'bireylerin, girişimcilerin ve hayırseverlerin iklim değişimini çözen yenilikler yaratmak için birlikte çalışması' olması gerektiğini savunurlar."

Yeşil muhafazakârlığın temalarından biri kimlik ve diğeri gelenektir (Giubilei, 2023). Bu da yerel yiyeceklerin, adetlerin ve lehçelerin korunması anlamına gelmektedir. Bunları korumak ve sürdürmek, ekonomik gelişme ve çevre korumasını birleştirerek bir büyüme odaklı ekonomiyle uyumlu olmalıdır. Son yıllarda çevre ekonomi, toplum ve medya gündeminde merkezi bir yer edindiğinden, çevre odaklı projeler ve girişimler tasarlamak için siyasi açıdan önem kazanmıştır. Geleceğin gerçek meydan okuması, çevresel bilinci ekonomik büyümeyle sentezlemek ve ikisinin de karşılıklı içinde olduğu bir zihniyeti teşvik etmemektir.

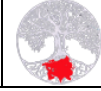
Bu arada birçok çevre savunucusunun ideolojilere karşı olumsuz tutumu söz konusudur. (Maynard, 2013; Maynard & Mildenerger, 2016). Çevre veya yeşil ideolojilere ilişkin mevcut literatür çok fazla sayıda ideoloji olduğunu göstermektedir (Dobson 2007; Clapp & Dauvergne, 2005). Ancak literatürdeki potansiyel ideolojiler benzerlik göstermektedir. Bu makalede yeşil muhafazakarlık için önemli düşünürler, uygulayıcılar ve gruplar belirtilmiş ve ana kavramlar incelenmiştir. Ayrıca konunun anlaşılmasına kolaylık olması için yeşil muhafazakarlık ile ilgili bir bilişsel duygusal harita (CAM) verilmiştir.

2. ÇEVRECİLİK NEDEN MUHAFAZAKÂR DÜŞÜNCELERLE İLİŞKİLİDİR?

Dobson (2007)'a göre, çevre uzun süredir tartışmasız bir şekilde siyasi solun egemen alanı olmuştur; çünkü ana tehditlerin uluslararası kapitalizmden, tüketim kültüründen ve doğal kaynakların aşırı sömürsünden kaynaklandığını düşünmüşlerdir. Ancak muhafazakârlığın çevresel sorunları çözmek için liberalizm veya sosyalizmden çok daha uygun olduğunu savunan düşünürler de vardır. Çevreyi uluslararası kuruluşlara emanet etmek yerine, kişisel sorumluluk almak muhafazakâr bir yaklaşımdır. İnsanlar çevrelerinin sorumluluğunu üstlenmeyi, onu bir yuva olarak korumayı hedeflemelidirler. Bu gezegenimizin ve türümüzün gelecekteki güvenliğini sağlayabileceğimiz bir yol olarak düşünülmektedir.

Çevresel endişe, gelenek, köklülük ve elbette koruma fikirleri etrafında şekillenen muhafazakârlıkla tarihsel bağlantılara sahiptir. 19. yüzyılın sonu ve 20. yüzyılın başlarında organize edilmiş İngiliz çevrecilik yaklaşımı, tarihi mülklerini sahiplenmiş ve onlardan keyif alan elitlerin sevdiği kırsal manzaraları ve tarihi arazileri korumak üzerine odaklanmıştı. Amaç sanayileşme ve artan nüfusun algılanan tehditlerine karşı bu değerli çevreleri korumaktı (Hannis, 2012). Aynı dönemde ABD çevreciliğinin korunacak bir "vahşi doğa" fikrine odaklandığı görülmektedir. Bu erken İngiliz çevreciliği tarih ve gelenek fikirleriyle güçlü bir bağlantıya sahipti. Ancak ikisi de sosyal adalet gibi solcu fikirlerle motive edilmemişti.

Çevrecilik yukarıda söylendiği gibi 1970'lerin ortalarından bu yana genellikle liberal veya sol eğilimli siyasi düşünceyle ilişkilendirilmiştir (Petithomme, 2007; Neumayer 2013). Neumayer (2004) eşitlik, dağıtım endişeleri ve piyasaya duyulan kuşkuvarın genellikle sol siyasi yönelimin belirleyici faktörleri olarak kabul edildiğini, dolayısıyla sol siyasi partilerin ve bireylerin sağ siyasi muadillerine göre daha çevre dostu olduğunu gösterdiğini söylemektedir. Diğer taraftan Aral Gölü'nü ve geniş orman alanlarını

endüstrileşme amacıyla neredeyse tamamen yok eden o zamanki Sovyetler Birliği gibi örnekler tam tersini kanıtlamaktadır: Merkezi planlama ve sosyalizm çevreye zarar verir.

Ancak geleneksel muhafazakârlar alternatif bir çevre ideolojisi oluşturmuştur (Bliese, 1997) (Bliese 1997; Scruton, 2012). Yeşil muhafazakâr çevrecilik olarak ifade edilen bu hareket muhafazakâr düşünce hareketi de olarak ifade edilmektedir (Bliese, 1997).

Hannis (2012) İngiliz muhafazakarlığına eğilimli çevrecilerin genellikle *toplumu korumakla doğayı koruma* arasındaki bağlantıyı vurgulamaya eğilimli olduğunu söylemektedir. Bu görüşün şu anki önde gelen temsilcisi Roger Scruton'dur. 2007 yılında heyecanlı muhalefet günlerinde David Cameron, önde gelen yeşil muhafazakârlar Zac Goldsmith ve John Gummer (İki eski vekil) tarafından hazırlanan "Yeşil Ekonomi" raporundaki aşağıdaki cümleler dikkat çekicidir:

"Muhafazakârlık ve koruma aslında uzun vadeli bir politikanın iki yönüdür ve bu kaynakları koruma politikasıdır. Bu kaynaklar, kanunlarda, geleneklerde ve kurumlarda somutlaşan sosyal sermayeyi içerir; ayrıca çevrede bulunan maddi sermayeyi ve serbest ama hukukla yönetilen bir ekonomide bulunan ekonomik sermayeyi içerir. Bu görüşe göre siyasetin amacı, eşitlik, özgürlük veya kardeşlik gibi genel bir vizyon veya idealin çıkarları doğrultusunda toplumu yeniden düzenlemek değildir. Amacı, sosyal ve ekolojik mirasımızı aşındıran entropik güçlere karşı uyanık bir direnç sağlamaktır. Hedef geçici vasiyetçiler olduğumuz düzen ve dengeyi gelecek nesillere devretmek ve mümkünse artırmaktır" (Gummer & Goldsmith, 2007: 16).

Scruton'un 2012'de yayınladığı Yeşil Felsefe (Green Philosophy) kitabı, takdire şayan bir yapıya ve iyi bir referans kaynağına sahiptir. Scruton'un birçoğumuzun umut edemeyeceği kadar çok sayıda klasik çevre metnini okuduğu açıktır. Literatürü gözden geçirmenin yanı sıra yazar, muhafazakâr sağ siyasetin, solcu sosyal veya liberal yaklaşımlardan daha uygun olduğunu iddia etmektedir (Scruton, 2012). Yukarıda da ifade edilen Scruton'un üzerinde çok durduğu Burke'e ait "Ölümler, Yaşayanlar ve Doğmamışlar" bakış açısı ve buna ilave olarak "ev sevgisi" önemlidir.

Ev ve Yer Sevgisi (Oikophilia)

Scruton adalet, sürdürülebilirlik, insanlık veya doğa gibi soyut kavramlar yerine çevrenin korunması için *ev sevgisi yani oikophilia* fikrini savunmaktadır (Scruton, 2012). Scruton bu konuda şunları söylemektedir (Scruton, 2012: 8):

"Evimizi oluşturan tanıdık insanlar ve yerlerle ilgili sevgi ve sorumluluk duygularımız, bu evin çevresel ve sosyal bileşenlerini koruma amacıyla harekete geçmeyi sağlamaktadır. Çevreci radikallerin ve solcu devrimcilerin iddia ettiğinin aksine, insanlar doğal olarak 'gezegen' veya 'insanlık' için böyle duygulara sahip değillerdir"

Bir başka kitabında da şunu söylemektedir:

"Bu gözlemler, benim düşünceme göre, insanların yerleşik durumlarında oikophilia tutumlarıyla canlandığını kesinlikle ortaya koyuyor: oikos sevgisi, sadece evi değil içinde bulunan insanları ve evi kalıcı hatlara ve kalıcı bir gülümsemeye sahip çevreleyen yerleşimleri de kapsar. Oikos, sadece benim ve senin değil, hepimizin olduğu yerdir. Bu, 'politikanın' birinci kişi çoğulunun sahne düzenidir, 'hepimizin' gerçek ve hayali yeridir, her şeyin olduğu yerdir" (Scruton, 2013: 227).

Bu bize insanların bildiği şeylere önem verdiği ve çevrecilikle ilgili soyut ilkeleri üstten aşağıya dayatmak yerine, aşağıdan yukarı doğru inşa etmelidir fikrini ima etmektedir.

Scruton'a göre Birleşmiş Milletler, Dünya Ticaret Örgütü, Greenpeace gibi küresel kuruluşlar genellikle yerel uygulamaları ve toplulukları yok etmektedirler. Bu da gerçek çevreleri koruyan ilişki ağlarını bozmaktadır. Scruton aşağıdan yukarıya doğru örgütlenme ile yerel yönetimi güçlü bir şekilde savunmakta ve yerel arazi ve ekolojiyi korumanın yolunun bu olduğunu savunmaktadır (Scruton, 2012).

Hamilton (2020) yeşil muhafazakârlığı anlattığı makalesinde muhafazakâr düşünürlerin düşüncelerini tartışır. 20. yüzyılın önemli muhafazakâr düşünürleri arasında tarihçi Maurice Cowling ve filozof Anthony Quinton'un yer aldığını ifade eden Hamilton yaşayan en büyük muhafazakâr düşünür, muhafazakarlığı üç kavrama dayandıran Roger Scruton'u görmektedir. Scruton'un bu üç kavramı otorite, bağlılık ve gelenektir (Scruton, 1980: 27). Scruton, Post-Hobbes'çuluğu reddederek "*Ortak kurumlar ve insan özgürlüğü anlayışının köklerini toplumsal sözleşmede bulmaz, bunlar toplumsal sözleşmeyi mümkün kılar*" demektedir (A.g.e., 1980: 30). Scruton toplum bağlarını da şununla karşılaştırır: Çocukların ebeveynlerine karşı davranışları aşkın ve bireysel tercihlerin ötesinde bir bağdır (A.g.e., 1980: 32).

Scruton, "Muhafazakarlık ve koruma, kaynakları idare etmenin ve yenilemenin tek bir uzun vadeli politikasının iki yönüdür" şeklinde muhafazakarlık ve çevre ilişkisini ortaya koymuştur. Ona göre, "Amaç, gelecek nesillere aktarmak ve aynı zamanda geçici vasisi olduğumuz düzeni sürdürmek ve geliştirmektir". Scruton için çevre koruması, **oikophilia** olarak adlandırdığı vatanseverlik ya da ev sevgisinin bir parçasıydı ve doğal bir koruma isteğiyle beslenirdi. Richard Weaver, "İnsanın doğaya saygı görevi olduğunu, çünkü doğa "Bir Yaratıcı'nın yarattığı bir şeydir" demektedir (Bliese, 2000). "Doğa herhangi bir insan hevesine göre savaşılmak, fethedilmek ve değiştirilmek için bir şey değildir" şeklindeki dini düşüncelerde muhafazakarlık-çevre ilişkisine başka bir boyut kazandırmaktadır. Şair T.S. Eliot ise çevrecilikle dini inançlar arasında açık bir bağlantı görmüştür: "Diyebiliriz ki din... doğaya uyumlu bir yaşamı ima eder" ve "Doğaya karşı yanlış bir tavır, herhangi bir yerde, yanlış bir tanrı anlayışını ima eder" şeklinde düşüncelerini ortaya koymuştur (Weiss & Barnard, 2020). Kitapta "Çevre her şeyden önce Edmund Burke'ün toplumu yaşayanların, ölülerin ve henüz doğmamışların bir ortaklık olarak tanımladığı şekilde yansıtmaktadır" (A.g.e., 2020).

Ölüler, Yaşayanlar ve Doğmamışlar

Scruton çevre ile ilgili düşüncelerini ortaya koyarken Edmund Burke'dan ilham almaktadır. Bilindiği gibi Burke Fransız Devrimi'nin eşitlikçiliğine ve ona ilham veren Jean-Jacques Rousseau'nun yazılarına karşı sert eleştiriler yöneltmektedir. Scruton toplumu özgürlük, eşitlik ve kardeşlik hedefi doğrultusunda yeniden şekillendirmenin çok kötü bir fikir olduğu konusunda Burke ile aynı fikirdedir. Rousseau'nun toplumu birbirine eşit bir sözleşme olarak görmesi fikrine karşılık, Burke "*iyi işleyen bir toplum aslında yalnızca şimdiki insanlar arasındaki bir sözleşme değil, aynı zamanda yaşayanlar, ölmüşler ve henüz doğmamışlar arasındaki bir sözleşme olarak görülmelidir.*" demektedir

(Hannis, 2012). Scruton ise bunu temel alarak düşüncelerini aşağıdaki gibi ifade etmektedir:

“Yaşayanlar, dünyanın kaynaklarını tüketme konusunda bir çıkarı olabilir, ancak ölmüşler bu yüzden çalışmadılar. Ve doğmamışlar da kendi ölçülülüğümüze bağımlıdır. Dolayısıyla uzun vadeli sosyal denge, ekolojik dengeyi içermelidir. Bu tez, çevrecilerin genellikle “sürdürülebilirlik” olarak ifade ettikleri, ancak daha iyi bir şekilde Burke tarafından ifade edilen bir tezdır. Çünkü Burke bize insanların doğal olarak sahip olduğu ve çevresel ve kurumsal koruma amacı için genişletilebilecek bir motive hatırlatır: Aşk” (Scruton, 2006: 10).

Burke için ölümlere saygı, zenginliklerinin ve mülklerinin nesiller boyunca aktarıldığı miras prensibini korumak anlamına gelmektedir. Zenginliği yeniden dağıtmak ve eşitlik yaratmak amacıyla özel mülkiyete el koymak ölümlere saygısızlık ve onların torunları için sağlayacakları mirası yok etmek anlamına gelmektedir. Bu da iyi yönetilen kurum ve mülk mirasını savurganlıkla harcamak hem bireyler hem de ulus olarak daha kötü sonuçlara yol açmak demektir.

Vatanseverlik ve Küreselleşme

Varlıklarını torunlarıyla geçireceğini düşünen birisinin düşüncesinin arka planında bu uzun vadeli düşünmeye bağlı olarak ev veya toprak düşüncesi olduğu söylenebilir. Bugün bile İngiltere’deki en iyi korunan toprak ve ormanlık alanların bazıları sahipleri nesiller boyunca Burke gibi düşünen büyük özel mülk sahipleridir. Nesiller arası bir sözleşmeye dayanan bu **Burkevari** fikri çekici veya ahlaki olarak ikna edici bir öneri olarak görmek her zaman daha zor olmuştur (A.g.e., 2012). Ancak Scruton bu miras prensibinin günümüzde kabul görmesinin zor olduğunu ve onun olmadığı durumda nesiller arasındaki sözleşmenin nasıl devam edeceğini söylemenin pek kolay olmadığını kabul etmektedir. Bu duruma cevap *yerellik kavramını ulusçuluğa genişletmektir*. Bizi, aile ve toplum kavramlarını ulus devlet düzeyine kadar genişletmeye teşvik eder. *Scruton’a göre, bir ulusun belirleyici özellikleri, ev ve toprak gibi paylaşılan fikirlerdir*. Bu modelde “atalarımız” ve “torunlarımız” ile “sözleşmemiz” geçmiş ve gelecek “ülkemizin” yaşayanlarıdır. Biz ve onlar birbirimize sevgiyle bağlı olan bir evi paylaşıyoruz. Sonuç olarak, yerel düzeyin ötesinde, çevresel eylemi motive eden toplumsal duyarlılık, Scruton’a göre *vatanseverlik hissine* dayanır. Uluslararası siyaset her zaman ulus devletlerinin çıkarlarını dengelemekle birlikte küresel çevresel endişelerin yalnızca uluslar aracılığıyla ele alınabileceğini iddia etmektedir. Gerçekte modern ulus devletleri, birbirlerine hoşgörü ile bakan idealize edilmiş yerel topluluklar gibi hiç değildir. *Çok az istisna dışında, her zaman zorla yaratılmış ve korunmuş, elitler tarafından yönetilmiş ve büyük içsel eşitsizliklere sahip olmuşlardır*. Dahası, aralarındaki rekabet ekolojik tahribatın ana nedenlerinden biridir.

Scruton birçok insan için milli bağlılıkların çekici olduğu fikrine katılmamaktadır. Bazı insanlar kendilerini daha çok bölgesel, etnik veya dini grupların üyeleri olarak tanımlarlar. Bazıları iki veya daha fazla ulus arasında bölünmüşken, birçok yerinden edilmiş insan gerçekten hiçbir yerde hoş karşılanmaz. Ayrıcalıklı olmayanlar için, güçlü kişiler tarafından çizilen ve uygulanan sınırları aşan küresel insan dayanışması idealleri, vatanseverlikten çok daha güçlü bir motivasyon olabilmektedir. Aynı şekilde, dünyanın

tamamına karşı oikophilia duyguları oalbileceği, düşüncesi de soru işaretleri taşımaktadır. İşte bu yüzden, Scruton'un güvenmediği ekolojik ve sosyal adalet için insanlar küresel hareketlere katılmakta ve kendini onlarla özdeşleştirebilmektedir. Kısmen sürdürülebilirlik, adalet ve eşitlik gibi soyut gibi görünen fikirlerle motive olmaktadır. Ancak tarih, bu fikirlerin açıkça sürdürülemezlik, adaletsizlik veya eşitsizlik durumlarında içeriden görüldüğünde çok daha az soyut olduğunu göstermiştir.

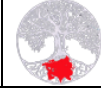
Ölü ve doğmamışı karar alma süreçlerimizde göz önünde bulundurma fikri, Burke için olduğu gibi, özel mülkiyet ilişkileri çerçevesinde ele alınmak zorunda değildir. Birçok geleneksel ve yerli toplum için bu fikir merkezi olmuştur, ancak güç ilişkilerini ve bireysel mülkiyeti korumakla pek bir ilgisi yoktur, ortakların sağlığını korumakla ilgilidir. Bu şekilde bakıldığında, nesiller arası bir sözleşme, eşitlikçilikle uyumsuz olmak zorunda değildir ve aslında yalnızca yanlış bir vurgu özel mülkiyete sahipmiş gibi görünmesine neden olur.

Geleneksel yeşil muhafazakarlık Edmund Burke gibi düşünürler ve siyaset alanında da Roosevelt gibi muhafazakarlardan çalışmalarından bir çevre ideolojisi geliştirmiştir (Bliese 1997; Redekop, 2014). Yeşil muhafazakarlık ile uyumlu teorisyenler ve araştırmacılar arasında filozof Scruton (2006; 2013), Bliese (1997), (Gray, 1993; 2013) ve (Dagget, 2017) yer almaktadır. Bu ideolojinin değerlerini yansıtan kuruluşlar arasında ise Bright Blue ve Kanada merkezli Clean Prosperity yer almaktadır (BrightBlue, 2023; ClaanProsperity, 2023).

Bir diğer muhafazakâr düşünür (Cafaro, 2010) “Patriotizmi”, bir ülkeye duyulan sevgi ve onun refahına olan bağlılık olarak tanımlayarak, patriotizmin bir erdem olduğunu ve çevreciliğin bu erdem en önemli tezahürlerinden biri olduğunu iddia etmektedir. Özellikle belirli yerlere ve insanlara bağlılık olarak ortaya çıkan patriotizm, yerel düzeyden ulusal düzeye kadar çeşitli seviyelerde meydana gelebilmektedir. Belirli yerleri ve insanları tanıma, önemseme ve onları koruma çabalarının insanlara iyi geldiğini ve genel olarak iyi bir şey olduğunu iddia etmektedir. Çevre aktivistleri tarafından sergilenen türdeki patriotizm iyi bir tutum olduğunu söylemektedir.

Çevre ve muhafazakârlık arasındaki ilişkisi ve çevre-muhafazakâr ideolojisinin uygulanabilirliğini incelediği makalesinde (Pilbeam, 2003) iki önemli noktaya vurgu yapmaktadır: İlk yaptığı vurgu yeşillerle muhafazakârlar arasında genellikle kabul edilenden çok daha fazla ortak zeminin olduğudur. İkinci olarak yine de bu iki grup arasında uyumlu bir ittifak için önemli engellerin olduğudur. Bununla birlikte gösterilen şey bu engellerin genellikle en yaygın olarak belirtilen engeller olmadığıdır.

Bir diğer muhafazakâr düşünür (Foote, 2010) çevreciliği muhafazakâr bir mesele olarak görmektedir. Ona göre muhafazakâr düşünce, çevreyi koruma ve iklim değişikliğiyle mücadele için derin bir argüman kaynağı sunmaktadır.

Modern muhafazakâr ve siyasi düşüncenin en önemli ismi Edmund Burke'ün bu konuda söylediklerini referans almaktadır:

“Dünyanın ‘geçici sahipleri veya yaşayan kiracıları’ olarak, doğal mirasımızı israf etmemek için ahlaki bir yükümlülüğümüz vardır, aksi takdirde ‘sonrakilere bir konut yerine bir enkaz bırakırız’. Geçmişe saygı ve gelecek nesillere sorumluluk, kaynaklarımızı korumak ve çevreyi korumak için bir görev yaratır.”

Giubilei (2023) yeşil muhafazakârlığın çevresel konularda tüm vatandaşların kalplerine yakın olan bir konuyu solun ele geçirmesini önlemek için uyanık olması gerektiğini ifade etmektedir. Bunun aynı zamanda akıllı bir siyasi strateji olduğunu hatırlatmaktadır. Çünkü genç insanlar çevre konularına duyarlıdır ve bu konulara odaklanan programların oluşturulmasından vazgeçmek, muhafazakâr siyasetin yeni çevre bilincine sahip seçmenlerin oyununu garantileme şansını kaçırmaya anlamına gelmektedir. İtalya'nın önde gelen muhafazakâr vakfı Fondazione Tatarella'nın ve kültürel hareket Nazione Futura'nın başkanı da olan Francesco Giubilei çevresel mücadeleyi sol'a bırakmamak için en önemli nedenin kültürel neden olarak ortaya çıktığını söyleyerek “Çevreciliğin muhafazakâr dünyanın tarihine ait olduğu” şeklinde düşüncelerini ifade etmektedir. Bu nedenle daha yeşil bir gelecek inşa etmek için geleneklerden yararlanmanın önemine vurgu yapmaktadır (A.g.e., 2023).

Weiss & Barnard (2020) muhafazakâr prensiplerin gezegeni koruma konusunda daha iyi çözümlerin temelini oluşturduğunu söylemektedirler. Birçok çevre sorununun topluluklara ve bireylere gücün geri verilmesiyle, merkezi ve yukarıdan aşağı karar alma süreçleri yerine yerelden halledilmesiyle basitçe çözülebileceğini ifade etmektedirler. Ayrıca gezegenimizi koruma çabası, sol kesim tarafından tanımlanan ve sağ kesim tarafından sıkça göz ardı edilen bir konu haline gelmiş olsa da çevreciliği benimsemek aslında güçlü bir muhafazakâr mirasın devamı düşüncesini vurgulamaktadırlar.

Amerika Birleşik Devletleri'nde yapılan araştırmalar, liberal kişilerin genellikle muhafazakâr kişilere göre çevre konularında daha endişeli olduğunu bulmuştur (Nawrotzki, 2012). Bu çalışma, muhafazakarların çevre korumasına karşı duruşunun yalnızca ABD'ye özgü bir olgu olup olmadığını ve bu ilişkinin ülke düzeyindeki özelliklere, gelişmişlik, çevresel koşullar ve komünist tarih gibi bağlı olup olmadığını araştırmaktadır. “Çevre II” adlı Uluslararası Sosyal Anket Programı modülünden 19 ülke için veriler kullanarak, bu makale bireylerin muhafazakârlık düzeyleri ile çevre endişeleri arasındaki ülke düzeyindeki farklılıkları çok düzeyli modelleme ve çapraz düzey etkileşimlerle keşfetmektedir. Modeller birkaç ilginç ilişki ortaya koymaktadır. En önemlisi, muhafazakarların çevre korumasına olan desteği ülkeye göre değişmektedir. Bu farklılık, ülke düzeyindeki özelliklere bağlıdır. Muhafazakarların çevre korumasına karşı en güçlü muhalefeti, gelişmiş, kapitalist ülkelerde ve üstün çevresel koşullara sahip ülkelerde gözlemlenmiştir. Öte yandan, az gelişmiş ülkelerde ve zayıf çevre koşullarına sahip ülkelerde, muhafazakârlar liberal kişilere göre daha çok çevre endişesine sahiptir.

Çevre konusundaki endişe son birkaç on yılda başlıca batı ülkelerinde en belirgin siyasi konulardan biri olarak ortaya çıkmıştır. Örneğin, ABD'de muhafazakârlar genellikle çevrenin üzerine iş ve ekonomik büyümeyi tercih ederken, liberaller genellikle çevre

korumasını desteklemektedir (McCright & Dunlap, 2010). Ancak bu çevresel değer yönelimi arasındaki ideolojik farkın ana olarak ABD'ye özgü bir olgu mu yoksa evrensel bir olgu mu olduğu ve bu ilişkinin ülke düzeyi özelliklere bağlı olup olmadığı açık değildir. Freymeyer & Johnson (2010), ülke düzeyindeki özelliklerin, birey düzeyindeki verilerden daha önemli çevresel davranış tahminçileri olabileceğini öne sürmektedir. Çok ülkeli bir çalışmada, çevresel koşulların ve ülke zenginliğinin, bir dilekçeyi imzalama veya çevre örgütüne para verme gibi çevresel eylemler üzerinde önemli etkileri olduğunu bulmuşlardır. Yeşil muhafazakarlığın dört konuya bakış açısı önemlidir: Bunlar çevre, insanlar ve toplum, yönetim ve ekonomidir.

Çevre

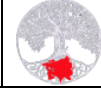
İlk olarak Blaise (1997)'e göre doğa insanlara hediye edilmiş ve tamamen anlaşılamayan bir şeydir. Yeşil muhafazakârlar insanların mütevazı bir şekilde doğayla uyum içinde yaşaması gerektiğini savunurlar (A.g.e., 1997). Bu görüş insan sistemlerinin yaratılışın bir parçası olduğunu ifade etmektedir. Ekosistemin tahribatı kaynak israfı ve aşırı tüketimden kaynaklanmaktadır (A.g.e., 1997). Doğanın bir başka değeri de estetik veya güzelliştir. Estetik ve güzellik “sosyal sermaye” olarak kabul edilmektedir. Sosyal sermaye topluluk içinde özgürce paylaşılabilen bir şeydir ve *yerel kimlik ve sahiplenme duygusunu* teşvik eder. Bu da çevre muhafazakarları için çevrenin korunmasının önemli bir nedenidir.

İnsanlar ve Toplum

Yeşil muhafazakârlar insan doğasına karşı farklı bir görüşlere sahiptirler. Olumlu bakış açısına sahip olmayan yaklaşıma göre insan çevreyle etkileşiminde vahşi davranış eğilimindedir (A.g.e, 1997). Bu vahşi davranışın kısıtlamalar konulmazsa aşırı tüketim ve şiddete yol açabileceği şeklinde düşünülmektedir. Olumlu bakış açısına sahip olanlar ise insanların genellikle bir yere ve topluluğa ait olma arzusuna sahip olduğunu söylemektedirler (Scruton 2017). Scruton bu aidiyet duygusuyla “*oikophilia*” kavramını teşvik eder. *Bu da birinin evine olan sevgi ve onu koruma sorumluluğudur (Scruton 2006; 2017)*. Bu bağlamda sorumluluk topluluk, koruyuculuk ve yerellik çevre muhafazakarlığı için önemli kavramlar olarak ortaya çıkmaktadır. Scruton'un oikophilia ya da ev sevgisi hakkında yazmasının yanı sıra, Richard Weaver gibi yazarlar yeşil muhafazakârlığı savunmuşlardır: “İnsan, doğaya saygı görevine sahiptir çünkü o “Yaratıcı'nın mirasıdır” (Bliese, 2000).

Doğal çevre ile Tanrı arasındaki bağ aynı şekilde T.S. Eliot'un şiirlerinde de ortaya çıkmaktadır. Burada çevre ile din arasındaki bağlantıyı vurgulayarak “yanlış bir doğa tutumu, aynı zamanda yanlış bir Tanrı tutumunu da ima eder” yaklaşımı sergilenmektedir. Doğanın korunması için İncil'de örnek bulunmaktadır. Genesis'te insanların bütün yaratıklar üzerinde egemenlikleri olduğu ve dolayısıyla sorumlu oldukları ifade edilmektedir. Bu görevden kaçınma, Tanrı'nın gazabına yol açmıştır.

ABD ve İngiltere'de yaşananlar sadece bir kültürel hareket değil, aynı zamanda bir siyasi harekettir. *Amerikan Conservation Coalition* ve *British Conservation Alliance* gibi yeni kurulan kuruluşlar, Roger Scruton ve Russell Kirk'ün mirasını devralarak solun alternatif bir çevrecilik önermesine gençleri dahil etmişlerdir.

Yerel bağlamın ötesinde yeşil muhafazakârlar endüstriyel kapitalizmle ilişkilendirilen materyalizmi ve hazcılığı reddeder (A.g.e., 1997). Bu iki kavram bir arada doyum ve özgürlüğe karşı gelirken aynı zamanda aşırı tüketimi teşvik eder (A.g.e., 1997).

Son olarak materyalizm, yerellik ve topluluğa bağlılıkla ilişkili olan “bağlılıkları ortadan kaldırdığı için reddedilir (A.g.e., 1997: 142). Topluluk ve doğadan hareketle yeşil muhafazakârlar bir nesiller arası sözleşme kavramını teşvik eder (Bliese 1997; Scruton 2017). *Bireyler, gelecek nesillere önceki nesillerden aldıkları çevre ve topluluk için vekillerdir. Sorumluluklarını ve yükümlülüklerini yerine getirmek için bireylerin ve toplumun çevre ve kaynaklar konusunda koruyuculuk yapmaları gerekir.* Ayrıca bu koruyuculuk ve nesiller arası eşitlik, geçmişin geleneklerine saygı gösterirken, tedbirli olmayı ve riskten kaçınmayı düşünmeyi teşvik eder (A.g.e., 1997).

Ekonomi

Yeşil muhafazakârlar olan Gray (1993) ve Bliese (1997) gibi düşünürler, endüstriyel kapitalizmi reddetse de topluluklar ve uluslar içinde yerleşik olan **özel mülkiyet ve piyasaları değerli görürler** (Scruton, 2017). Piyasalar ve özel mülkiyet, insan özgürlüğünü ve doyumunu destekler (A.g.e., 2017). Ayrıca, mülkiyet hakları daha iyi bir sorumluluk hissine yol açar.

Yeşil muhafazakarlık sınırsız ekonomik büyümeyi reddeder (Gray 1993; Bliese 1997). Örneğin, John Gray ve Edward Abbey'nin pozisyonlarını tartışırken, Bliese, “*çevreciliğin gelenekselci olarak çevreci kaliteyi korumak için büyümeye bazı kısıtlamalara ihtiyacı olduğunda, gelenekselciler bunları kabul etmeye son derece isteklidir*” ifadesini kullanır (Bliese 1997: 142). Sınırsız büyümenin reddi, çevrenin korunması ve insan doyumuyla bağlantılıdır ve aynı zamanda ekonomik faaliyette kısıtlamalara izin vermektedir.

Yönetim

Piyasaların çevre koruması ve insan doyumunu için önemli olduğu gibi hükümetler ve düzen de çevrenin ve topluluğun korunması için gereklidir (Scruton 2006; Scruton 2013; Bliese 1997). Scruton'a göre, hükümetler, kişisel hakları ve topluluğu korumak için hukukun üstünlüğünü uygulamak için önemlidir (Scruton 2006). Ayrıca yeşil muhafazakârlar için hükümet, piyasanın başarısız olduğu yerlerde müdahale edebilir ve müdahale etmelidir (Bliese 1997). Hükümet, ortak çevresel kaynakları ve topluluğu korumak için finansman ve destek sağlayabilir (Bliese 1997). Bu anlamda hükümet piyasa ile iş birliği yaparak yerel toplulukları ve çevresel kaynakları korur. Yeşil muhafazakarlığın yerel ve geleneksel değerlere dayanması, küreselleşmeye karşı çıkmalarına sebep olur (Scruton 2017). Bu küreselleşmeye karşı çıkış, uluslararası anlaşmalar ve kitlesel göçle bağlantılıdır ve özgürlüğü, topluluk duygusunu ve yaşam alanı korumasını azaltırken, kirlilik ve atık miktarını artırmaktadır (Scruton 2017).

3.YEŞİL MUHAFAZAKARLIK İÇİN BİR BİLİŞSEL DUYGUSAL HARİTALAMA (Cognitive Affective Mapping-CAM)

Sistem teorisyenlerinin ideoloji çalışmalarına getirdiği önemli araçlardan biri bilişsel duygusal haritalardır (Thagard, 2012; Homer-Dixon et al., 2013; Milkoreit, 2017). Bilişsel-Duygusal Haritalar, özel uzmanlık bilgisi olmadan herkesin erişebileceği bir

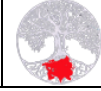

araçtır. CAM'lar, bir analistin bir inanç sisteminin nasıl işlediğini ve bu sistemin bir kişi veya grubun eylemini nasıl etkilediğini hızlı bir şekilde görselleştirmesine yardımcı olmaktadır.

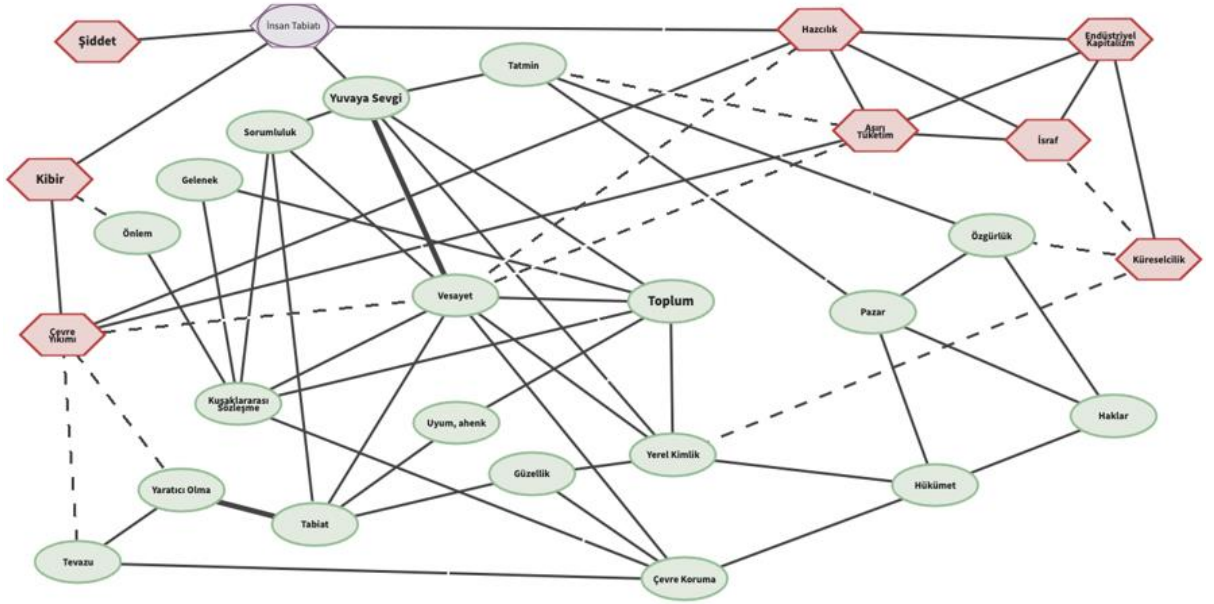
Sistem teorisyenleri ideolojinin, duygusal bağlantılar aracılığıyla bağlı kavramların bir ağı olduğunu savunmaktadırlar (Homer-Dixon ve ark. 2013). Bilişsel duygusal haritalar, grupların ve bireylerin ideolojisinin sinir ağlarına benzer bir şablonda grafiksel olarak temsil edilmesine imkân verir (Homer-Dixon ve ark. 2013). Bu haritada kavramlar aşağıdaki gibidir:

CAM'lar içinde bir kavram, dünyadaki bir nesnenin zihinsel temsilini ifade eden bir sembol veya gösterge olarak temsil edilir, bu durumda genellikle bir kelime veya kısa ifade olarak kullanılır. Nesne soyut da olabilir, ancak bir isim veya isim tamlaması ile temsil edilmelidir; örneğin bir CAM'da "mutluluk" bir kavram olabilir; "mutlu" olamaz. Yaklaşımımız kavramları, inançların kavramların bileşikleri olduğu şekilde, sözcüklerin kelimelerin bileşikleri olduğu gibi ele alır.

Değer (duygu) zihinde aktive edilen neredeyse tüm kavramlar, korku, öfke, umut ve sevgi gibi bir duygusal tepkiyle gelir. Gerçek dünyada bu duygusal tepkinin doğasına yönelik karmaşık nüanslar vardır, ancak bir inanç sisteminin duygusal uyumunun genel bir modelini sağlamak için CAM'lar bu tepkileri dört kategoriye indirir: Pozitif kavram iyi bir duygu uyandırır. Negatif kavram kötü bir duygu uyandırır. Nötr kavram, az da olsa bir duygu uyandırır, ancak diğer kavramları birbirine bağlayan bir yer tutucu işlevi görür. Kararsız kavram güçlü duygulara neden olabilir, ancak bu duygu, etkinleştirilme koşullarına bağlı olarak pozitif veya negatif olabilir. Kararsız kavramlar genellikle, ima edilen çelişkiyi açıklamak için daha da açılması gereken temel bileşik bir inancın işaretleridir. CAM'lar içinde bağlantılar, bir kişi veya grubun zihninde iki kavramın ilişkilendirildiğini ve bir kavramın duygusal değerinin diğerinin değerini, her iki yönde veya her ikisinde de etkilediğini gösterir. Düz sürekli çizgi, iki kavram arasında duygusal uyum, destek veya uygunluk duygusu olduğunu gösterir. Genellikle bu, her ikisinin de aynı (pozitif veya negatif) duygusal tepkiyi ürettiği anlamına gelir. Kesikli çizgi, duygusal uyumsuzluğu, gerginliği veya karşıtlığı gösterir. Genellikle bu, kavramların zıt duygusal tepkiler ürettiği anlamına gelir. CAM'lar, karmaşık düşünce süreçlerini görselleştirmek ve bir kişinin veya grubun inanç sistemini anlamak için kullanıldığında oldukça erişilebilir hale gelir. Örneğin, bir çatışmaya müdahale eden arabulucular, farklı tarafların neden bazı kavramların duygusal olarak provoke edici olduğunu veya her tarafın diğer tarafın bakış açısını nasıl algıladığını hızla fark edebilir (Homer-Dixon, et al., 2014). Aynı zamanda belirli bir kişinin veya grubun inanç sistemine, dışarıdan bakıldığında anlamsız görünebilecek veya nesnel gerçeklikle uyumsuz görünebilecek bir kavramın, o kişi veya grup için güçlü ve dayanıklı olabileceğini anlamak için de kullanılabilir. Çünkü bu, inanç sisteminin genel duygusal uyumuyla nasıl bağlantılı olduğunu gösterir ve böylece işlevselliğine ve istikrarına katkıda bulunur.

Bu düşüncelerden hareketle aşağıdaki Bilişsel Duygusal Harita oluşturulmuştur:

Şekil 1: Yeşil Muhafazakarlıkla ilişkili olarak Bilişsel Duygusal Harita

Bu haritalamada olumsuz bir ilişki olan şiddet-insan tabiatı ilişkisini oluştururken; şiddetin azaltılmasının ve doğal dünyanın korunmasının yeşil muhafazakarlıkta insan doğasına uygun olduğuna dair inanç söz konusudur. Aynı şekilde bu haritada kibir çevresel sorunlara karşı duyarsızlığın ve kaynak israfının kaynağı olabileceğinden hareketle görsel olarak temsil edilmiştir. Yeşil muhafazakârlar, kibrin insan doğasında var olduğunu ve bunun çevreye olan olumsuz etkileri olduğunu düşünür. Kibir, CAM aracılığıyla ele alınırken, yeşil muhafazakârlar, insan doğasının bazı zayıf yönlerine odaklanarak çevre politikalarında ve kişisel davranışlarda kibrin azaltılmasını hedefler. Böylece, yeşil muhafazakârlar, kibri aşındırmak ve çevresel duyarlılığı artırmak için insan doğasının içsel potansiyelini vurgularlar. Bir başka olumlu ilişki olan yuvaya sevgi-tatmin ilişkisinde şu vurgulanmaktadır. İnsanın yaşadığı evine ya da doğal çevresine olan bağlılığı ve onunla uyum içinde yaşama arzusunu temsil eder. İnsanların evlerini korumak için içlerinden gelen bir sevgi ve sorumluluk hissettiklerini vurgular. Bu ilişki, insanların doğal dünyayı sevmesi ve onunla uyum içinde yaşama arzusunun, çevre koruma çabalarına katkıda bulunacak güçlü bir etkiye sahip olduğunu gösterir.

Haritada elips şekli olumlu, altıgen olumsuz, dikdörtgen hem olumlu hem de olumsuz olabilen düşünceleri yansıtmaktadır. Sürekli çizgi olumlu bakışı, kesik kesik olan çizgi ise olumsuz bakış açısını göstermektedir.

4.SONUÇ

Muhafazakâr bir çevrecilik sorumluluk, koruma ve güvenlik ilkelerini yerel çevreye vurgu yaparak birleştirmeyi içermektedir. Bu yeşil alanlarımızı, soluduğumuz havanın kalitesini, içtiğimiz suyu ve yaşadığımız toprağı korumakla ilgilidir. İnsanların gördüğü, deneyimlediği, keyif aldığı bir çevredir.

Yerel çevremiz davranışlarımızı, topluluklarımıza duyduğumuz saygıyı etkilemektedir. Bir topluluk duygusunu yeniden kazanmak gerekmektedir. Bu sadece insanların yerel alanlarının nasıl yönetildiğine katılımını sağlamakla ilgili değil, insanların önem verdiği zaman gerçekleşen dönüşümle ilgilidir. Tüm bu argümanlar, geleneksel muhafazakâr değerlerden türemektedir.

Bu argümanlar, hükümetin çevre konusunda eylem alırken insanların gerçekten nasıl yaşamak istedikleriyle ilişkilendirilmesi durumunda anlam kazanacaktır. İnsanlar kazanmayı isteyen, edinmeye istekli varlıklardır. Siyasetin amacı, insanları yeşil yollarla bunu yapmaya teşvik etmek için teşvikler sağlamaktır. İlerleme, piyasaları harekete geçiren ve insanları doğru şeyi yapmaya zorlamak yerine teşvik eden çözümlerle gelecektir. Hepsinden önemlisi bu konularda ilerleme, muhafazakâr dilde ifade edilebilirse etkili olacaktır.

Ancak, yeşil muhafazakarlığın geleceği bazı zorluklarla da karşı karşıyadır. Özellikle gelişmiş kapitalist ülkelerde, muhafazakârlar genellikle çevre korumasına karşı çıkmaktadır. Bu durum, çevre politikalarının başarıyla uygulanması için önemli bir engel teşkil etmektedir. Aynı zamanda, çevresel koşulların kötü olduğu ve daha az gelişmiş ülkelerde, muhafazakârlar çevre konusunda daha duyarlı olmaktadır. Bu durum, çevre politikalarının etkili bir şekilde uygulanmasına ve sürdürülebilirlik hedeflerine ulaşılmasına katkı sağlamaktadır.

Sonuç olarak, yeşil muhafazakarlık, çevre koruması ve muhafazakâr felsefeyi birleştirerek önemli bir ideolojidir. Gelişmiş ülkelerdeki muhafazakarların çevre politikalarına karşı çıkması, çevre korumasının başarıyla uygulanmasını zorlaştırmaktadır. Ancak, daha az gelişmiş ülkelerdeki muhafazakarların çevre konusundaki duyarlılığı, çevre politikalarının etkili bir şekilde uygulanmasına katkı sağlamaktadır. Gelecekte, yeşil muhafazakarlığın önemi daha da artacak ve çevre koruması için önemli bir güç olmaya devam edecektir.

Yüzyıllardır siyasetin temel kaygısı insanların yaşam standartlarını yükseltmek olmuştur. Artık iyi bir yaşamı içinde çevrenin de olduğu daha geniş bakış açılarından görmemiz gerekmektedir. Çevreyi korumak, insanların yaşam kalitesini koruma ve iyileştirmeye de ilgilidir. Bu görev sadece iklim değişikliği gibi küresel tehditlere karşı kendimizi savunmayı içermez, aynı zamanda sel riski, hava kirliliği ve çöp gibi daha yerel çevresel sorunlara karşı da sorumluluk almamızı gerektirmektedir.

REFERENCES

- Bliese, J. (1997). Traditionalist Conservatism and Environmental Ethics. *Environmental Ethics*, 19(2), 135–151.
- Bliese, J. (2000). Taking the lead in Environmentalism. *Modern Age*.
- BrightBlue. (2023). *Bright Blue*. [Http://Brightblue.Org.Uk/](http://Brightblue.Org.Uk/) [Access Date: July 27,2023].
- Burke, E. (2019). Fransa Devrimi Üzerine Düşünceler, 1790. In *Bilge Kültür Sanat Yayınları, İstanbul*.
- Cafaro, P. (2010). Patriotism as an Environmental Virtue. *Journal of Agricultural and*

Environmental Ethics, 23(1–2), 185–206.

- ClaanProsperity. (2023). *Clean Prosperity*. <https://Cleanprosperity.ca/> [Access Date: July 27, 2023].
- Clapp, J., & Dauvergne, P. (2005). Paths to a Green World: The Political Economy of the Global Environment. In *The MIT Press*.
- Dagget, D. (2017). *Gardeners of Eden*. In *University of Nevada Press, NV, USA*.
- Dobson, A. (2007). *Green Political Thought* (4th Edition). In *Routledge, Taylor and Francis Group*.
- Dryzek, J. S., Norgaard, R. B., & Schlosberg, D. (2013). The Oxford Handbook of Climate Change and Society (Eds.). In *Oxford University Press*.
- Foote, P. (2010). Why environmentalism is a conservative concern. *The Guardian*, <https://www.theguardian.com/environment/cif-green/2010/nov/11/environmentalism-conservative> [Access Date: July 16, 2023], Nov 11, 2010.
- Forrest, N., & Wiek, A. (2014). Learning from success—Toward evidence-informed sustainability transitions in communities. *Environmental Innovation and Societal Transitions*, 12(September), 66–88.
- Freymeyer, R. H., & Johnson, B. E. (2010). A cross-cultural investigation of factors influencing environmental actions. *Sociological Spectrum*, 30(2), 184–195. <https://doi.org/10.1080/02732170903496075>
- Giubilei, F. (2023). Toward a Green Conservatism? *Aporia Magazine*, <https://www.aporiomagazine.com/p/toward-a-green-conservatism> [Access Date: July 16, 2023], Jun 2023.
- Gray, J. (1993). *Post-Liberalism: Studies in Political Thought*. In *Routledge*.
- Gray, J. (2013). Beyond the New Right. In *Routledge*. <https://doi.org/10.4324/9781315003863>
- Gummer, J., & Goldsmith, Z. (2007). *Blueprint for a Green Economy - Submission to the Shadow Cabinet (Report)*. In *(UK) Conservative Party* (Issue September). http://conservativehome.blogs.com/torydiary/files/blueprint_for_a_green_economy110907b.pdf
- Hamilton, A. (2020). Muhafazakarlık - Stanford Felsefe Ansiklopedisi (Çev. Ç. Balkaya ve H.Ayer). *Kualia Analitik Felsefe Dergisi*, <https://plato.stanford.edu/entries/conservatism/>, Spring.
- Hannis, M. (2012). Green conservatism. *Land*, <https://www.thelandmagazine.org.uk/articles/green-conservatism> [Access Date: July 16, 2023] *The, Winter*, 1–16. <https://www.green-alliance.org.uk/greenconservatism.php>
- Homer-Dixon, T., Maynard, J. L., Mildenerger, M., Milkoreit, M., Mock, S. J., Quilley, S., Schröder, T., & Thagard, P. (2013). A complex systems approach to the study of ideology: Cognitive-affective structures and the dynamics of belief systems. *Journal of Social and Political Psychology*, 1(1), 337–363.

<https://doi.org/10.5964/jspp.v1i1.36>

- Maynard, J. L. (2013). A map of the field of ideological analysis. In *Journal of Political Ideologies* (Vol. 18, Issue 3, pp. 299–327). Taylor & Francis. <https://doi.org/10.1080/13569317.2013.831589>
- Maynard, J. L., & Mildenerger, M. (2016). Erratum: Convergence and Divergence in the Study of Ideology: A Critical Review (British J. *British Journal of Political Science*, 48(March 21), 591. <https://doi.org/10.1017/S000712341800011X>
- McCright, A. M., & Dunlap, R. E. (2010). Anti-reflexivity: The American conservative movement's success in undermining climate science and policy. *Theory, Culture and Society*, 27(2), 100–133. <https://doi.org/10.1177/0263276409356001>
- Milkoreit, M. (2017). Imaginary politics: Climate change and making the future. *Elementa*, 5. <https://doi.org/10.1525/elementa.249>
- Moore, A. (2016). Anthropocene anthropology: Reconceptualizing contemporary global change. *Journal of the Royal Anthropological Institute*, 22(1), 27–46. <https://doi.org/10.1111/1467-9655.12332>
- Nash, R. (2014). Wilderness and the American Mind (5th Edition). In *Yale University Press*. <https://doi.org/10.2307/492082>
- Nawrotzki, R. J. (2012). The Politics of Environmental Concern: A Cross-National Analysis. *Organization and Environment*, 25(3), 286–307. <https://doi.org/10.1177/1086026612456535>
- Neumayer, E. (2004). The environment, left-wing political orientation and ecological economics. *Ecological Economics*, 51(3–4), 167–175. <https://doi.org/10.1016/j.ecolecon.2004.06.006>
- Palm, R., Lewis, G. B., & Feng, B. (2017). What Causes People to Change Their Opinion about Climate Change? *Annals of the American Association of Geographers*, 107(4), 883–896. <https://doi.org/10.1080/24694452.2016.1270193>
- Petithomme, M. (2007). Why Do Green Parties Emerge? The British and German Greens in Comparative Perspective. *Politikon: The IAPSS Journal of Political Science*, 13(1), 1–84.
- Pilbeam, B. (2003). Natural Allies? Mapping the Relationship between Conservatism and Environmentalism. *Political Studies*, 51(3), 490–503.
- Redekop, B. W. (2014). Embodying the story: Theodore Roosevelt's Conservation Leadership. *Leadership*, 12(3), 159–185. doi:10.1177/1742715014546875
- Scruton, R. (1980). The Meaning of Conservatism. In *Penguin Books*. <https://doi.org/10.7312/blau17412-053>
- Scruton, R. (2006). Conservatism. In *Political Theory and the Ecological Challenge*, Cambridge University Press (Dobson & Eckersley Eds.) (p. 8).
- Scruton, R. (2012). Green Philosophy. In *Atlantic Books, London*.
- Thagard, P. (2012). Values in Science: Cognitive-Affective Maps (Chapter 17). In *The cognitive science of science: Explanation, discovery, and conceptual change*. Cambridge, MA: MIT Press.

- Waters, C. N., Zalasiewicz, J., Summerhayes, C., Barnosky, A. D., Poirier, C., Gałuszka, A., Cearreta, A., Edgeworth, M., Ellis, E. C., Ellis, M., Jeandel, C., Leinfelder, R., McNeill, J. R., Richter, D. D. B., Steffen, W., Syvitski, J., Vidas, D., Wapreisch, M., Williams, M., ... Wolfe, A. P. (2016). The Anthropocene is functionally and stratigraphically distinct from the Holocene. *Science*, 351(6269). <https://doi.org/10.1126/science.aad2622>
- Weiss, K., & Barnard, C. (2020). The Return to “Green” Conservatism. *Intercollegiate Studies Institute*, <https://Isi.Org/Intercollegiate-Review/Green-Conservatism/> [Access Date: July 16, 2023], 1–8.
- Ziegler, A. (2017). Political orientation, environmental values, and climate change beliefs and attitudes: An empirical cross country analysis. *Energy Economics*, 63, 144–153. <https://doi.org/10.1016/j.eneco.2017.01.022>